



Fundament Iránytű

Nieuwsbrief van stichting Fundament

April 2015

Vilmány en Göncruszka

In Noordoost Hongarije zijn er twee projecten die nauw met elkaar verbonden zijn, het gemeenschapshuis in Vilmány en de Talentschool in Göncruszka. Fundament steunt beide projecten.

In *Vilmány*, een dorp met een bevolking die voor 80% uit Roma bestaat, heerst diepe armoede. Er is veel kindersterfte, veel sociale problemen, gebrek aan de meest elementaire verzorging. Velen kennen God niet en leven zonder enig perspectief.

Hier werkt de kerkgemeenschap van Göncruszka vanuit haar 'Gemeenschapshuis'. Ze begeleiden jongeren, geven medisch advies, voorlichting aan zeer

jonge moeders, helpen jonge moeders met opvoeding van hun kleine kinderen, verstrekken maaltijden, faciliteren hygiëne. Elke zondag is er een kerkdienst in het kerkgebouw naast het Gemeenschapshuis. Langzaam bereikt men een deel van de mensen in het dorp.

Diezelfde gemeente stichtte, samen met gemeenten in de buurt, in *Göncruszka* een school. Ze begonnen met 16 leerlingen en nauwelijks hulpmiddelen. Een school voor kinderen in een achterstandssituatie. Intussen zijn er ca. 150 leerlingen en het aantal groeit.

Sohajda Levente heeft samen met zijn vrouw Zsuzsa de projectleiding. Als ideaal ziet hij een samenleving waarin plaats is voor Roma en die vanuit een christelijke gedachte zelfverzorgend is. Het gezag over het project ligt bij de kerkenraad van Göncruszka.

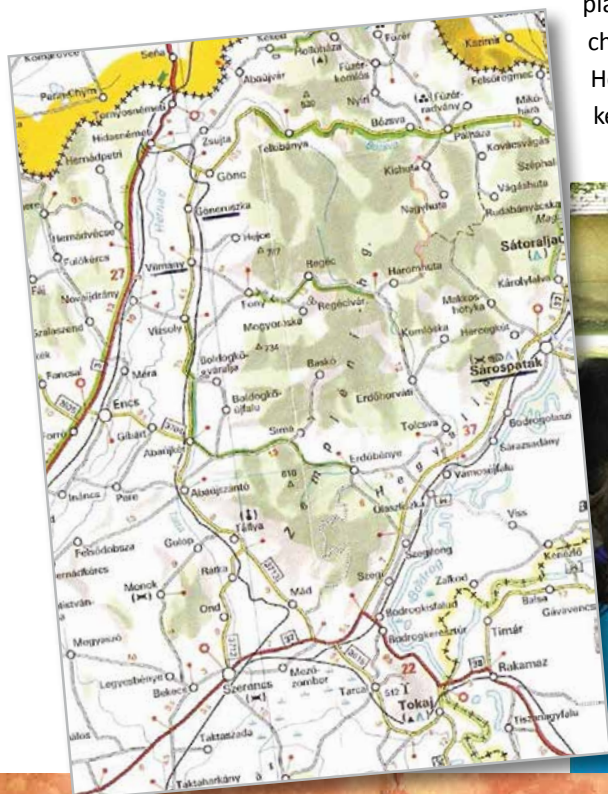


Vilmány

In het **jaarverslag 2014** geeft hij het volgende beeld.

Aanpak:

Enkele kleinere kerken in de omgeving dragen tezamen met Vilmány de projecten. Het project is onafhankelijk van de landelijke kerkorganisatie. Dit maakt het werken gemakkelijker. Doelstelling is om de regio zelfvoorzienend te maken op een breed terrein: maatschappelijk, praktisch, als christelijke samenleving. »



Hulp vanuit het project is meer dan geld krijgen. Het is gericht op contact met familie, kinderen en christelijke gemeenschap. Het vraagt van de ontvangers ook inspanning en inzet.

Gemeenschapshuis Vilmány

De verbouwing van de benedenverdieping van het huis is klaar. Op bovenver-



verbouwing



Na verbouwing



zolderkamer

dieping is een kamer in gebruik. De rest van zolder wordt aangepakt als er weer geld is.

Het Gemeenschapshuis voorziet in een groeiende behoefte aan vorming, voorlichting, bescherming. Het werk vanuit het huis krijgt steeds meer erkenning en waardering onder de bevolking. Zo is er bijvoorbeeld veel belangstelling van jonge moeders met kinderen van 0-3 jaar. Kinderen worden voorbereid voor onderwijs op kleuterschool (achterstand inhalen). Ouders van kinderen werken intussen als vrijwilliger in gemeenschapshuis. Zij zijn daarin een voorbeeld voor de andere ouders in het dorp.

Onderwijs Göncruszka

De staatschool in het dorp loopt slecht. Er zijn onbekwame leraren, drankproblemen; de weinige kinderen krijgen nauwelijks les.

Het onderwijs aan de Talentschool in Göncruszka ligt in verlengde van het werk in Vilmány. Gezocht wordt naar geborgenheid en continuïteit. Doel is kinderen nu te leren om de problemen die ze straks in hun leven zullen tegenkomen op te kunnen lossen. Uitgangspunt daarbij is dat Roma-kinderen en andere kinderen zijn even belangrijk.

School en Gemeenschapshuis willen geloofwaardig zijn. Dit moet blijken uit doen en laten, uit het werk binnen de regio. Dit stelt zware eisen aan projectleiding en team.

Aanpak/omvang

Het aantal leerlingen op school neemt



toe. Ze komen uit 12 dorpen in omgeving. Met een eigen schoolbusje worden ze opgehaald. (5 ritten; de eerste groep is ca een uur te vroeg op school. Leraren zijn er dan al voor opvang.) Fundament steunt dit leerlingenvervoer. Het is de enige manier om de kinderen op school te krijgen.

Om staatssteun te krijgen moet een groep bestaan uit ca. 28 leerlingen. Maar vooral voor leerlingen met achterstand is een kleine groep veel beter. De school kiest voor groepen van ca. 14 leerlingen. Gevolg is wel dat er per groep maar 50% staatssteun binnen komt.

Resterende kosten voor leerkracht en middelen worden verdiend met de verkoop van honing en zuivelproducten uit de eigen bedrijven. Om kosten te beperken zijn de gebouwen verwarmd met een slimme hoog rendement houtgestookte CV-ketel.

Door de groeiende belangstelling voor de Talentschool was het schoolgebouw te klein. De nieuw te bouwen vleugel is nu vrijwel gereed. Uitdaging is om goede gemotiveerde leerkrachten te vinden die passen binnen de aanpak van de school. Op termijn is er ook een eigen keuken voor de school nodig. Nu komt het voed-



schoollokaal



Uitbreiding gebouw



sel nog uit centrale keuken in dorp, maar dat is duur en van mindere kwaliteit.

De belangstelling voor de kleuterschool is groot. Met 40 leerlingen is de school volbezet. Intussen is de keuken van de kleuterschool volop in bedrijf. Fundament steunde de renovatie ervan, zodat men kon voldoen aan de overheidseisen.

Voedselhulp

Uitdaging voor het project is om met zo weinig mogelijke kosten goede kwaliteit te bereiken. Sinds kort is er een eigen boerderij. Daar verbouwt men aardappelen, groenten, etc., maakt kaas, bewerkt melk. Tegelijkertijd heeft dat ook een vormende betekenis. Kinderen zien nu dat het mogelijk is om in je eigen voedsel te verbouwen.

De producten van de boerderij gaan naar de keuken van de kleuterschool. Maar ook naar oudere, behoeftige mensen. Kinderen brengen na schooltijd het voedsel rond. Op deze manier is distri-



kleuterschool



butie goedkoop en tegelijkertijd help het met de socialisering van de kinderen. Ze ontmoeten mensen en leren er voor hen te zijn.

Een bijzondere taak van de boerderij is de zorg voor vijf paarden. Zij worden ingezet bij de training/ therapie van gehandicapte kinderen.

Betekenis van Fundament voor projecten Vilmány en Göncruszka

Sohajda Levente is hierover duidelijk. Men ziet dat Fundament het project als een geheel ziet. Niet alleen de financiële hulp is belangrijk. Ook de internationale erkenning van het project. Dat is een duidelijk signaal naar de projectleiding, de kerkleiding en de overheid.

Aan de projectleiding en andere betrokkenen geeft deze steun het gevoel niet alleen 'de kar te moeten trekken'. Fundament stelt zich flexibel op als het gaat om de deelprojecten. Steeds richt Fundament zich op actuele deelprojecten die hard hulp nodig hebben. Aldus Sohajda Levente.



kleuterschool



keuken



Imkerij



boerderij

Student in Kampen

Árpád Kulscar

Sinds augustus 2014 studeert Árpád Kulscar aan de Theologische Universiteit. Hierna geeft hij een beeld van zijn tijd in Kampen.

Kennismaking

Ik ben geboren in Nagyvárad (Roemenië) en studeerde daar ook. Daarna aan de Theologische Universiteit van Kolozsvár (Roemenië). Sinds 2001 ben ik predikant, eerst in Kisnyégerfalva (een dorp bij de Westelijke bergen in de Bihar provincie), en vanaf 2004 in Értarcsa (het Noord-oostelijke deel van Bihar). Aan de Babeş – Bolyai Universiteit van Kolozsvár en haalde ik het diploma 'computer science'. In deeltijd werkte ik aan de middelbare school van Értarcsa, als docent. Van 2011-2013 studeerde ik aan de Partium Christelijke Universiteit voor mijn derde MA diploma van 'science of religion'. In 2013 begon ik mijn PhD studies aan de Theologische Universiteit van Debrecen, onder leiding van dr. Károly Fekete Jr., bisschop van de Transtibiscan Gereformeerde Kerk. Mijn PhD thema is het praktisch theologische werk van László Ravasz. Naast mijn werk als predikant ben ik sinds 2010 hoofdredacteur van het tijdschrift 'Református Érmellék' van het gereformeerde Diakonaat.

Ik ben getrouwd, mijn vrouw, Rozália is wiskunde docent aan de middelbare

school in Értarcsa. We hebben twee zonen, Tamás (10) en Árpád (8).

Studie in Kampen

Vorig jaar begon ik met hulp van de Stichting Fundament aan mijn studie 'Missionaire Gemeente' aan de TU-Kampen bij dr. Stefan Paas. Mijn scriptie heeft als thema: Creationist mission; (mission among evolution believers).

Het onderwijs is hier anders opgebouwd dan in Roemenië. Soms had ik het gevoel dat alles nieuw is voor me. Tegelijkertijd begon ik Nederlands te leren. De intensieve taallessen zijn nuttig en effectief. Ik ben dankbaar voor mijn leraressen Alie Buit en Bianka Heida. Ze doen alles wat mogelijk is om me het Nederlands beter te laten beheersen. Nu kan ik meer en meer begrijpen tijdens de colleges. Ze zijn ook mijn begeleiders in de Nederlandse cultuur.

De lessen op de Universiteit, de boeken en het praktijkwerk vind ik erg spannend. Ik heb boeiende boeken gelezen over veel thema's van de missionaire taken. Wat ik leer kan ik thuis in mijn werk als predikant en ook in mijn PhD-scriptie gebruiken. De theologische denkwijze en aanpak van mijn docenten vind ik interessant. Met medestudenten aan de universiteit heb ik goed contact, en zeker met mijn 'buddy' Lyanne Wilts. Ze waren vanaf de eerste dag erg behulpzaam.



Verblijf in Kampen

Mijn vrouw en kinderen konden niet meekomen naar Nederland. In november ging ik voor een week terug naar huis en natuurlijk ook met Kerstmis. Samen hebben we een prettige tijd gehad.

In Kampen ervaar ik hoe de mensen leven, hoe het leven van de kerk en van de maatschappij georganiseerd is. Ik vind hier niet alleen een kerk, maar ook een gemeenschap waar mensen mij ontvangen met liefde.

Fundament

De medewerkers van Fundament in Kampen zijn de mensen waar ik altijd een beroep op kan doen. Omdat ik alleen in Kampen ben, ben ik elke keer weer blij als iemand op bezoek komt, of ik een uitnodiging krijg voor avondeten. Ik wil de Stichting Fundament bedanken, niet alleen voor de financiële ondersteuning maar ook voor de persoonlijke contacten. Hartelijk bedankt.



György Papp

Sinds augustus 2014 studeert György Papp aan de Theologische Universiteit. Hierna geeft hij een beeld van zijn tijd in Kampen.

Studie

Ik ben God dankbaar dat ik met steun van Fundament aan de TU in Kampen mag studeren.

Ik studeer patristiek; de geschiedenis en het theologische denken van theologen uit de eerste vijf eeuwen. Ik vind dit belangrijk omdat alle wezenlijke dogma's van het christendom in deze periode zijn ontstaan. Binnen patristiek is een van mijn interessegebieden de invloed van de kerkvaders op de reformatoren. Reformatoren hebben de kerkvaders met speciale aandacht bestudeerd. De auteur van de Tweede Helvetische Geloofsbelijdenis zegt zelfs dat hij reformator werd door het bestuderen van de werken van de kerkvaders.

De Theologische Universiteit te Kampen is een ideale plaats om patristiek te studeren, hoewel het geen patristisch onderzoekscentrum is. Door de vakken "Gereformeerde hermeneutiek" en "Methodologie" kan men de gereformeerde aspecten van het wetenschappelijk onderzoek beter leren kennen, en hierdoor krijgt men ook inzicht hoe men de resultaten van onderzoek in de praktische theologie kan gebruiken. Gelukkig doet mijn begeleider, prof. E. A. de Boer, op beide terreinen (patristiek en reformato- rische studies) onderzoek. Kampen is dus de ideale plaats om mijn kennis van deze onderzoeksgebieden te verdiepen. Ik vind het zeer goed dat men theologie aan de TU Kampen op zo'n manier kan studeren, dat niet alleen de wetenschappelijke kwaliteit belangrijk is, maar ook de nuttigheid voor de groei van het geloof.



Dit jaar ben ik de enige student in deze studierichting. Uitwisseling met medestudenten of onderzoekers kan nu alleen op congressen, conferenties, per mail of per afspraak, bijvoorbeeld in Groningen of Amsterdam. Het heeft ook voordelen. De samenwerking met mijn begeleider is veel meer aangepast op mijn vragen, werktempo, etc. Studenten van andere studierichtingen ontmoette ik op de "Common course" of op de "Methodologie" colleges, of in de bibliotheek. Vooral in de eerste maanden

was het goed een "buddy" te hebben, die ons helpt met praktische zaken binnen de universiteit.

Ook tijdens de "Expat meetings" van de TUK ontmoeten we elkaar. Verder zijn er ontmoetingen tussen de gezinnen van de internationale studenten. Kortom: als men andere mensen wil ontmoeten en wil leren kennen, heeft men verschillende goede en zegenrijke gelegenheden hiervoor. Het was in elk geval een voordeel voor mij dat ik in Nederland kwam met een elementaire taalkennis. Ik vind dat de »

Nederlandse lessen een goede gelegenheid zijn om alle taalvaardigheden te oefenen en een hoger taalkennisniveau te bereiken.

Verblijf in Kampen

Het is goed dat ik samen met mijn gezin in Kampen kan wonen. Fluitekruid 11 is een geweldige woonplaats. In vergelijking met het centrum van Kolozsvár is het veel rustiger. Die rust en stilte zijn ideaal, niet alleen om te studeren, maar ook om er gewoon te leven. Mijn zoon van 5 jaar gaat naar school.

Uit zijn verhalen en wat de juffen zeggen begrijp ik dat hij van de school geniet. De taalkennis is nog een barrière, maar hij probeert aan alle activiteiten mee te doen. Mijn vrouw is thuis met onze jongste dochter van 1 jaar. Twee keer per week gaat zij naar de taalschool. We hebben aardige burens en er zijn ook veel mensen die in het geloof 'wandelen'. Ook naar de kerk gaan we met vreugde, we kunnen daar constructieve preken luisteren. Na de erediensten hebben we de mogelijkheid om goede gesprekken te hebben met heel aardige mensen.

Fundament

Dit alles is mogelijk met de efficiënte ondersteuning van Stichting Fundament. Naast de financiële ondersteuning waarvoor we de persoonlijke zorg van Ellen van Houdt en Daan en Tineke de Vries, en de gesprekken met ds. Roelof Tigelaar. Kortom: we zijn God dankbaar, dat wij in 2014/2015 door de ondersteuning van Fundament in Kampen kunnen leven en studeren. We hopen dat de ervaringen die we hier opdoen, tot versterking van ons geloof en tot welzijn van Gods enige kerk zullen zijn.

Even voorstellen

Mijn naam is Klaas Wierenga. Ik woon in Zuidhorn, ben getrouwd met Rosemarijn Dijkstra en we hebben samen vier kinderen. In 1993 heb ik een half jaar, met een Erasmusbeurs, gestudeerd aan de Corvinus universiteit (economie) in Budapest. Daarmee heb ik het land Hongarije en Budapest leren kennen, en ben ik er erg van gaan houden. Bijna jaarlijks ga ik daarheen terug, om vrienden te bezoeken en te ontmoeten. Vaak met vrienden/familie vanuit Neder-

land. Zodoende ben ik in 2009 ook lid geworden van de Roemeniëcommissie in Zuidhorn, waarmee ik nu enkele reizen naar Kolozsvár en Bibarcfalva (de contactgemeenten vanuit Zuidhorn) heb mogen maken. De herkenning van de Hongaarse cultuur is groot, en de natuur is daar ongeëvenaard. Ik ben onder de indruk van de bestaande mooie contacten tussen Hongaren en Nederlanders, en zet me graag ook met Fundament hiervoor in. Ik besef en ervaar dat dit zeer waardevol werk is.



Fundament
Iránytű

Colofon

Eindredactie:

F. Caan, Rosenburglaan 247, 4385 KL Vlissingen

Reacties/berichten Nieuwsbrief naar:

e-mail: info@stichting-fundament.nl

Technische realisatie:

Novente vormgevers, Lunteren

Bestuur Stichting Fundament:

voorzitter: drs. A.T. Houwen

secretaris: mr. ing. F. Caan

penningmeester: J.G. de Leeuw

lid: ds. G. Meijer

lid: ds. R. Tigelaar

lid: drs. K.L. Wierenga

Adressen Stichting Fundament:

post: postbus 499, 8000 AL Zwolle

e-mail: info@stichting-fundament.nl

website: www.stichting-fundament.nl

Adreswijziging naar:

Administratie Fundament

Postbus 499, 8000 AL Zwolle

Informatiemateriaal opvragen:

e-mail: info@stichting-fundament.nl

Giften:

Bankrek. nr. NL72 INGB 0003 9756 27

t.n.v. Stichting Fundament, Zwolle

ANBI

Fundament is een ANBI-instelling, bij de Belastingdienst bekend onder "Stichting Fundament", vestigingsplaats Vlissingen. ANBI nr. 8136.56.503

Giften zijn dus fiscaal aftrekbaar.

Legaten:

Indien u een legaat wilt nalaten kunt u de volgende zinsnede in een testament laten opnemen: "Ik legateer vrij van rechten en kosten aan de Stichting Fundament een bedrag €".

